

ACTIVIDADES PARA REALIZAR CO CONTO O SOÑO DE CHISPA

Contidos que podes traballar con esta actividade

Área **Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal**: bloques 1,2,3 e 4

Área **Coñecemento da contorna**: bloque 3

Área **Linguaxes: comunicación e representación**: bloque 1, 3 e 4

FICHA DE LECTURA *EL SUEÑO DE CHISPA*

Necesitaremos

Conto de *O soño de Chispa* ([ligazón](#)).

Desenvolvemento

- Ler aos nenos e as nenas o conto de “O soño de Chispa”, comentando todos os aspectos que aparecen nel.
- Nesta primeira etapa, o noso obxectivo será o de coñecer o conto e os seus protagonistas, facendo especial incidencia nos contidos que nos permitan traballar as habilidades de saber recoñecer os outros e as súas necesidades e de ser solidarios cos demais.
- Ao finalizar a lectura, dialogaremos cos nenos e as nenas mediante unha rolda de preguntas para asegurarnos de que seguiron adecuadamente a historia.
 - Por que non podía viaxar Chispa?
 - De que xeito visitaba Chispa outros lugares?
 - Que lle pasou a Fito mentres voaba?
 - Que fai Chispa para axudar a Fito?
 - Como axuda Fito a Chispa para que o seu soño de coñecer outros lugares cúmprase?
- Tras a lectura, establecer un diálogo facendo preguntas como:
 - Que é o que máis vos gustou do conto?
 - Que é o que máis vos gustou dela?
 - Chispa buscaba un premio ao actuar así? É iso bo?
 - Actuou ben Fito ao devolverlle o favor a Chispa? Hai que ser agradecido?

O SOÑO DE CHISPA

Era unha vez unha aldeíña chamada Arco da vella, coas súas casiñas de pedra e o seu precioso campo de xirasoles.

Entre todos había un que destacaba pola súa solidariedade. O seu nome era Chispa e encantáballe ler.

Soñaba con poder viaxar algún día e coñecer todos os lugares que aparecían nos libros. Pero iso era imposible para unha planta, non podería vivir se a arrincasen da terra.

Con todo, todos temos algo máxico dentro que se chama imaxinación. Grazas a ela podía percorrer cada recuncho do mundo. O día que comezaba o verán, celebrábase en Arco da vella a Festa das Flores. Todos os xirasoles peiteaban os seus pétalos e ensaiaban para o gran baile.

A Chispa encantáballe bailar, pero sempre o facía con moito coidado: -Dáme medo que se me caian as pipas, poida que alguén as necesite para alimentarse.

-Que solidaria es Chispa! Sempre estás a pensar en axudar aos demais - dicíalle.

Cando se fixo de noite e a festa rematou, un grupo de ocas, que viñan desde moi lonxe, pasaron voando por Arco da vella. Entre as aves estaba Fito.

Levaban moitas horas voando sen parar e Fito tiña moito soño. Sen darse conta, durmiuse mentres voaba, e aos poucos foi caendo. De súpeto, boooooommm!, chocou contra as ramas dunha árbore e caeu á beira de Chispa!

-Ahhhhh! Que me pasou? Onde estou?

-Tranquilo pequeno -díxolle Chispa - Estás ben? Dóече algo?

Fito rompeuse un á e non podía continuar a súa viaxe.

-Estaba moi canso, empecei a voar moi amodo e quedeime o último do grupo. Ninguén debeu verme caer, e ata que non acabe o verán non poderán vir buscarme. Estarán moi preocupados por min!

-Mandarémoslles unha mensaxe co seguinte grupo de ocas que pase por aquí dicíndolles que estás ben. Quedarás comigo ata que a túa á cúrese, eu coidareite -díxolle Chispa.

Fito pasou en Arco da vella todo o verán. A Chispa encantáballe escoitar a Fito, el viaxara por todo o mundo e contáballe todas as cousas que coñecera.

Cando acabou o verán, Fito, que xa estaba recuperado, debía deixar Arco da vella. Entón ocorréuselle unha gran idea. Sería unha sorpresa para Chispa!

Ao día seguinte unha chea de ocas chegaron voando. Deron as grazas a Chispa por ser tan solidaria e coidar a Fito.

Chispa estaba moi contenta porque Fito volvía reunirse co seu grupo, pero tamén moi triste porque tiñan que separarse.

Entón Fito díxolle:

-Chispa, non esteas triste, viaxarás comigo e coñecerás todos eses lugares que sempre soñaches coñecer.

-Viaxar? Pero Fito, eu non podo moverme de aquí, son un xirasol.

-Pero hai moitos xeitos de viaxar Chispa. Ti tes algo que me alimentou durante todo o verán as túas pipas!

-As miñas pipas?

-Si, levareimas comigo e ireinas soltando por todos eses lugares polos que vou pasar durante a miña viaxe. Neles nacerán novos xirasoles grazas a ti. Así o teu soño cumpriuse. Ademais, axudarás a moitos animais para alimentarse.

Chispa estaba feliz, fora solidaria, ofreceu a súa axuda a quen o necesitou e sempre pensou nos demais antes que, nela, por iso chegou o día en que o seu soño se cumpriu.

ALIMENTAMOS A CHISPA

Necesitaremos

Algunha cunca ou recipiente que represente o niño das ocas e que podemos decorar utilizando a nosa creatividade para que pareza un niño.

Papel de seda de catro cores (vermella, verde, azul, amarela)

Consideracións previas

Esta actividade está pensada para levar a cabo cos nenos e as nenas do último curso de infantil, xa que a esta idade desenvolveron as capacidades necesarias para poder traballar dun xeito adecuado os obxectivos expostos.

Repartirase a cada un dos grupos nos que se divida a clase un prego de papel de seda para que fagan boliñas con el.

Como cada grupo só terá boliñas dunha cor, deben intercambiar as súas boliñas cos outros grupos para así ter das catro cores.

Unha vez que se fixo a primeira fase, haberá que organizar á clase para manteñan os niños "alimentados" durante un tempo.

Desenvolvemento

- Ler aos nenos e as nenas o conto de "O soño de Chispa", comentando todos os aspectos que aparecen nel.

1ª Fase

- Dividir os nenos e as nenas en catro grupos. Repartir o papel de seda e pedir a cada grupo que fagan boliñas co papel. Deben ter polo menos 40.
- Explicar:

Imos imaxinarnos que somos xirasoles nun campo no que chegan unha chea de ocas, ás que temos que axudar e alimentar. Durante as próximas dúas semanas, a clase responsabilizarase de poñer alimento aos niños. As boliñas representan o alimento para as ocas de cada un dos niños. Para que os niños estean ben alimentados, deberán poñer cada día dous boliñas de cada cor, non pode faltar ningún.
- Preguntar aos grupos:
 - *Tedes boliñas de todas as cores? De que cor ten cada grupo? Que cores vos faltan?*
 - *Que se vos ocorre que podedes facer para ter boliñas de todas as cores? Deixar que pensen e exprésense.*
- *A continuación, deixar que os nenos e as nenas busquen a forma de conseguir o obxectivo. A profesora que exercerá de mediadora entre eles e orientaraos Mediar e orientar cando sexa preciso, vixiando en que condicións realízase o intercambio por se fose necesario comentalo.*
- *Unha vez que todos os grupos conseguisen as súas cinco boliñas de cada cor dáse por terminada esta fase.*

Reflexión

- Sentar os nenos e as nenas en círculo, deixando que se expresen.
 - Conquistes todos os grupos ter boliñas de todas as cores?
 - Que fixestes para logralo? Colaborastes entre os grupos para que todos conseguisen as súas boliñas?
 - É importante axudarnos os uns aos outros? Facémolo noutras ocasións na clase? E na nosa casa?
 - Con esta división en cores pódese traballar a necesidade de ter unha alimentación equilibrada, xa que cada un deles representa unha familia de alimentos (carnes - vermello, peixes - azul, verduras - verde, froitas - amarelo). Trasladar isto ao plano real para falar da importancia para comer alimentos diferentes, para así ter mellor nutrición.
 - É bo comer de todo?, Facédelo na casa?

2ª Fase

- Poñer todas as boliñas de alimentos nun lugar común accesible para toda a clase.

Agora, imos alimentar ás ocas que chegaron. Cada día, de 2 a 4 nenos e nenas da clase serán os responsables de darlles para comer.

- Ao principio da xornada, os e as responsables, levarán as boliñas necesarias ao niño, e ao final da xornada deberán volvelas a deixar no lugar común da clase. Ao final da actividade, todas as persoas na clase deben ter a responsabilidade nun par de ocasións.

3ª Fase

- Reflexionar:
 - Acordámonos sempre de ter alimentado o noso niño?
 - Démoslles todos os días graniños de todas as cores ás nosas ocas?
 - Fomos ordenados ao coller e volver deixar as boliñas no fondo común?
 - Que aprendemos?

PODEMOS SER CHISPA

Necesitaremos

Frases da adaptación ao teatro do conto O soño de Chispa.
Materiais para elaborar disfraces.

Consideracións previas

Esta é unha actividade para realizar a longo prazo, pensando, por exemplo, na festa de final de curso.

A adaptación teatral permitirá traballar máis en profundidade os valores do conto: sinxeleza, gratuidade, xenerosidade, solidariedade e axudar aos demais.

De cando en vez, dedicar un tempo para afianzar o contido do conto e os valores que recolle, baseándonos na frase final que repiten todos ao unísono: "Aínda que Chispa era un xirasol cumpriu o seu soño e viaxou, porque soubo escoitar, ser ela mesma e axudar".

Desenvolvemento

1ª Fase

- Repartir as frases entre toda a clase, de maneira que todos e todas na clase poidan dicir polo menos unha frase ou un fragmento dunha. As frases coloreadas, en azul para Chispa e en verde para Fito, serán interpretadas polos nenos e as nenas e o papel do narrador pola profesora.
- Establecer sesións de ensaio diarias. Realizaranse durante o tempo necesario para que os nenos e as nenas comprendan e memoricen as frases que lles correspondan.
- Mentres, os nenos e as nenas utilizarán a súa creatividade para realizar o decorado (por exemplo, un campo de xirasoles) e para colorear cartolinas segundo o personaxe que lles corresponda, Chispa ou Fito.
- A frase final entoarana os nenos e as nenas ao unísono.

2ª Fase

Representar a obra na primeira ocasión dispoñible.

Textos adaptados para os nenos e as nenas (azul para Chispa e verde para Fito)

- Chámome Chispa e son moi feliz, aínda que viaxar non podo porque teño raíz.
- Pero uso a maxia da miña imaxinación, e percorro o mundo enteiro sen moverme do salón.
- Sempre me din que son moi solidaria, e que me acordo dos que non teñen nada.
- Voamos desde moi lonxe para buscar alimento.
- Como estaba moi canso, as miñas ás se pararon.
- Ai, ai! Que susto me din!
- Tranquilo pequeno, eu estou ao teu lado.
- Estás ben? Como te chamas?
- Son Fito e dóeme moito o á.
- Ti quen es? Onde vin a parar?
- Chámome Chispa e en Arco da vella estás.
- Quedeime durmido e, por iso, me caín.
- Eu coidareite Fito e non te sentirás soño.
- Pasarás aquí o verán, ata que te poñas san.
- Coas miñas pipas alimentareite e coas miñas follas abrigareite.
- O verán acabará e a buscarme volverán.
- Dáme moita pena ternos que separar.
- Non esteas triste amiga Chispa, porque algo máxico vai pasar.
- As túas pipas levarei e sementarei nos lugares que soñaches coñecer.
- Neles novos xirasoles nacerán e sempre a túa solidariedade lembrarán.

O SONO DE CHISPA

ESCENA 1: A PRESENTACIÓN DE CHISPA

NARRADOR/A: Era unha vez unha aldeíña chamada Arco da vella, coas súas casiñas de pedra e o seu precioso campo de xirasoles. Entre todos había un que destacaba pola súa solidariedade. O seu nome era Chispa.

- Chámome Chispa e son moi feliz, aínda que viaxar non podo porque teño raíz.
- Pero uso a maxia da miña imaxinación, e percorro o mundo enteiro sen moverme do salón.

ESCENA 2: A FESTA DAS FLORES

NARRADOR/A: Ese día comezaba o verán e celebrábase a Festa das Flores. Todos os xirasoles peiteaban os seus pétalos e ensaiaban para o gran baile. A Chispa encantáballes bailar, pero sempre o facía con moito coidado para que non se lle caesen as súas pipas, por se alguén as necesitaba para alimentarse.

- Sempre me din que son moi solidaria, e que me acordo dos que non teñen nada..

ESCENA 3: O ENCONTRO CON FITO

NARRADOR/A: Cando se fixo de noite e a festa terminou, un grupo de ocas pasaron voando por Arco da vella. Entre as aves estaba Fito.

- Voamos desde moi lonxe para buscar alimento.
- Como estaba moi canso, as miñas ás se pararon.

NARRADOR/A: Sen darse conta, Fito durmiuse mentres voaba, e aos poucos foi caendo.

De súpeto, boooooommm! Chocou contra as ramas dunha árbore e caeu á beira de Chispa.

- Ai, ai! Que susto me din!
- Tranquilo pequeno, eu estou ao teu lado.
- Estás ben? Como te chamas?
- Son Fito e dóeme moito o á.
- Ti quen es? Onde vin a parar?
- Chámome Chispa e en Arco da vella estás.

NARRADOR/A: Fito rompeuse un á e non podía continuar a súa viaxe.

- Quedeime durmido e, por iso, me caín.
- Eu coidareite Fito e non te sentirás soíño.
- Pasarás aquí o verán, ata que te poñas san.
- Coas miñas pipas alimentareite e coas miñas follas abrigareite.

ESCENA 4: A DESPEDIDA

NARRADOR/A: Fito pasou en Arco da vella todo o verán. Falaban moito. A Chispa encantáballe escoitar a Fito, el viaxara por todo o mundo e contáballe todas as cousas bonitas que coñecera. Aos poucos foise recuperando.

- O verán acabará e a buscarme volverán.
- Dáme moita pena ternos que separar.
- Non esteas triste amiga Chispa, porque algo máxico vai pasar.

NARRADOR/A: A Fito ocorráselle unha idea para que ela cumprise o seu soño de coñecer outros lugares. Sería unha gran sorpresa para Chispa!

- As túas pipas levarei e sementarei nos lugares que soñaches coñecer.
- Neles novos xirasoles nacerán e sempre a túa solidariedade lembrarán.

NARRADOR/A: Chispa estaba feliz, fora solidaria, ofreceu a súa axuda a quen o necesitou e sempre pensou nos demais antes que nela, por iso, chegou o día en que o seu soño cumpriuse.

NARRADOR/A: Aínda que Chispa era un xirasol cumpriu o seu soño e viaxou...

TODOS/AS: ... porque soubo escoitar, ser ela mesma e axudar.